

100

KONWENCJA KONSULARNA

między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Węgier, podpisana w Budapeszcie dnia 24 kwietnia 1936 r.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

M Y, I G N A C Y M O Ś C I C K I,

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tym wiedzieć należy, wiadomym czynimy:

Dnia dwudziestego czwartego kwietnia tysiąc dziewięćset trzydziestego szóstego roku podpisana została w Budapeszcie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Królestwa Węgier konwencja konsularna o następującym brzmieniu dosłownym:

Przekład.

KONWENCJA KONSULARNA

między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Węgier.

Jego Eksceleńcja Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Jego Wysokość Regent Królestwa Węgier, ożywieni w równym stopniu pragnieniem uregulowania stosunków konsularnych między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Węgier w celu dopuszczenia na swoje terytoria funkcjonariuszów konsularnych oraz określenia ich praw, przywilejów, immunitetów i uprawnień, postanowili zawrzeć Konwencję Konsularną i w tym celu mianowali swymi pełnomocnikami:

Jego Eksceleńcja Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

Mariana ZYNDRAM - KOŚCIAŁKOWSKIEGO,
Prezesa Rady Ministrów;

Jego Wysokość Regent Królestwa Węgier:

Generała w stanie rozporządzalności Vitéz Juliusza GÖMBÖS de JAKFA, Prezesa Rady Ministrów i Ministra Obrony Narodowej;

którzy, po przedstawieniu sobie swych pełnomocnictw, uznanych za sporządzone w dobrej i należytej formie, zgodzili się na postanowienia następujące:

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

Organizacja konsularna.

Artykuł pierwszy.

1. Każda z Wysokich Stron Układających się będzie miała możność mianowania konsu-

CONVENTION CONSULAIRE

entre la République de Pologne et le Royaume de Hongrie.

Son Excellence le Président de la République de Pologne et Son Altesse Serenissime le Régent du Royaume de Hongrie, animés d'un égal désir de régler les rapports consulaires entre la République de Pologne et le Royaume de Hongrie en vue d'admettre sur leurs territoires des fonctionnaires consulaires et de déterminer les droits, privilèges, immunités et attributions de ceux-ci, ont résolu de conclure une Convention Consulaire et ont nommé à cet effet pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Son Excellence le Président de la République de Pologne:

M. Marian ZYNDRAM - KOŚCIAŁKOWSKI,
Président du Conseil des Ministres;

Son Altesse Serenissime le Régent du Royaume de Hongrie:

Le Général en disponibilité Vitéz Jules GÖMBÖS de JAKFA, Président du Conseil des Ministres et Ministre de la Défense Nationale;

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins-pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

CHAPITRE PREMIER.

Organisation consulaire.

Article premier.

1. Chacune des Hautes Parties Contractantes aura la faculté de nommer des consuls

łów generalnych, konsulów lub wicekonsulów w portach, miastach i innych miejscowościach Strony drugiej.

2. Wysokie Strony Układające się zastrzegają sobie jednak prawo wskazania miejscowości, w których dopuszczenie konsulów nie odpowiadałoby im; rozumie się, że zastrzeżenie to nie będzie mogło być stosowane przez jedną z Wysokich Stron Układających się wobec drugiej bez równoczesnego zastosowania go do wszystkich innych państw.

3. W stosowaniu niniejszej Konwencji określenie „konsul” obejmuje konsulów generalnych, konsulów i wicekonsulów; podobnie określenie „konsulat” obejmuje konsulaty generalne, konsulaty i wicekonsulaty.

Artykuł 2.

1. Konsulowie, po przedstawieniu swych listów komisyjnych, będą wzajemnie dopuszczeni i uznani zgodnie z przepisami i formalnościami, obowiązującymi w państwie przyjmującym.

2. W chwili przedstawienia listów komisyjnych będzie wskazany okręg konsula; wszelka zmiana późniejsza, dotycząca tego okręgu, będzie zakomunikowana Ministerstwu Spraw Zagranicznych drugiej Wysokiej Strony Układającej się.

3. Exequatur będzie udzielone konsulom bez opóźnienia i bez opłat, — poczynszy od chwili udzielenia tegoż exequatur właściwe władze okręgów konsularnych wydadzą niezwłocznie niezbędne zarządzenia, aby ułatwić im wykonywanie ich obowiązków służbowych oraz zapewnić korzystanie z przysługujących im immunitetów i zwolnień.

4. W wypadkach nagłych Rząd Państwa przyjmującego, na prośbę Państwa wysyłającego będzie mógł uznać konsula w charakterze tymczasowym i dopuścić go do wykonywania powierzonych mu funkcji aż do chwili przedstawienia listów komisyjnych i udzielenia exequatur.

5. Przy pełnieniu czynności i wykonywaniu obowiązków urzędowych zapewnia się ze strony władz Państwa przyjmującego konsulom najdalej idącą pomoc i najbardziej życzliwe poparcie.

Artykuł 3.

1. Konsulowie oraz inni funkcjonariusze konsularni mogą być funkcjonariuszami zawodowymi lub honorowymi. Konsulowie i inni funkcjonariusze konsularni zawodowi winni być zawsze obywatelami Państwa wysyłającego.

2. O ile funkcjonariuszem honorowym ma być obywatel Państwa, w którym miałby on pełnić funkcje konsularne, wówczas Państwo winno w drodze dyplomatycznej uzyskać przed

généraux, des consuls ou des vice-consuls dans les ports, villes et autres localités de l'autre Partie.

2. Les Hautes Parties Contractantes se réservent, toutefois, le droit de désigner les localités où il ne leur conviendra pas d'admettre des consuls; il est entendu que cette réserve ne pourra être appliquée par l'une des Hautes Parties Contractantes à l'égard de l'autre sans être appliquée également à toutes les autres Puissances.

3. En vue de l'application de la présente Convention le terme „consul” comprend les consuls généraux, les consuls et les vice-consuls; de même le terme „consulat” comprend les consulats généraux, les consulats et les vice-consulats.

Article 2.

1. Les consuls, après avoir présenté leurs lettres de provision, seront réciproquement admis et reconnus selon les règles et formalités en usage dans l'Etat de résidence.

2. Au moment de la présentation des lettres de provision sera indiquée la circonscription du consul; tout changement ultérieur relatif à cette circonscription sera communiqué au Ministère des Affaires Etrangères de l'autre Haute Partie Contractante.

3. L'exequatur sera délivré aux consuls sans retard et sans frais et, à partir de la délivrance dudit exequatur, les autorités compétentes de leurs circonscriptions consulaires prendront immédiatement les mesures nécessaires pour leur faciliter de s'acquitter des devoirs de leur charge et pour leur assurer la jouissance des immunités et exemptions qui y sont attachées.

4. En cas d'urgence, le Gouvernement de l'Etat de résidence pourra, sur la requête de l'Etat qui l'a nommé, reconnaître le consul à titre provisoire et l'admettre à exercer les fonctions qui lui sont confiées jusqu'au moment de la présentation des lettres de provision et de la délivrance de l'exequatur.

5. Dans l'exercice de leurs fonctions et dans l'accomplissement de leurs missions officielles les consuls seront assurés de trouver auprès des autorités de l'Etat de résidence le plus large concours et l'appui le plus bienveillant.

Article 3.

1. Les consuls ainsi que les autres fonctionnaires consulaires pourront être fonctionnaires de carrière ou honoraires. Les consuls et les autres fonctionnaires consulaires de carrière doivent être toujours ressortissants de l'Etat qui les a nommés.

2. Au cas où le fonctionnaire honoraire serait ressortissant de l'Etat où il aurait à exercer les fonctions consulaires, l'Etat devra obtenir, par voie diplomatique, avant sa nomina-

jego nominacją zgodę Rządu Państwa, którego jest on obywatelem.

tion, l'assentiment du Gouvernement de l'Etat dont il est ressortissant.

ROZDZIAŁ II.

Przywileje konsularne.

Artykuł 4.

1. W razie przeszkody, nieobecności lub śmierci konsula, funkcjonariusze konsulatu będą dopuszczeni z samego prawa w porządku ustalonym przez Państwo wysyłające do tymczasowego pełnienia funkcji konsula pod warunkiem, aby nazwiska ich podane były uprzednio do wiadomości władz właściwych Państwa siedziby konsula.

2. Będą korzystali oni z tego tytułu w czasie tymczasowego pełnienia funkcji konsula z praw, przywilejów, zwolnień i immunitetów, które są przyznane samym konsulom.

Artykuł 5.

1. Konsulowie mogą umieszczać na miejscu widocznym na zewnątrz domu, w którym znajdują się biura konsulatu, herb państwa, którego są przedstawicielami z odpowiednim napisem w języku urzędowym ich Państwa, zaś w dniu uroczystości oficjalnych i w innych okolicznościach zwyczajowych, wywieszać flagę Państwa wysyłającego na budynku, w którym mieści się konsulat; te oznaki zewnętrzne nie mogą w żadnym wypadku być uważane jako ustanawiające prawo azylu.

2. Konsulowie mogą również, z uwzględnieniem powyższego zastrzeżenia dotyczącego prawa azylu, umieszczać flagę Państwa wysyłającego na pojazdach i statkach, którymi posługiwali się będą przy wykonywaniu swych czynności urzędowych.

Artykuł 6.

1. Archiwa konsularne oraz wszelkie akty i przedmioty użytku urzędowego będą zawsze nietykalne i władze miejscowe nie będą mogły pod żadnym pozorem przeglądać lub zatrzymywać tych akt lub przedmiotów, ani też należących do archiwów akt spraw, papierów lub innych przedmiotów, chyba że Rząd, który mianował konsula, zażąda tego oficjalnie. Wymienione wyżej akta spraw, papiery i przedmioty winny być zawsze umieszczone oddzielnie od dokumentów prywatnych i od ksiąg i papierów, dotyczących handlu i przemysłu, którymi mogliby trudnić się odnośni funkcjonariusze konsularni.

2. Jeżeli konsul lub inny funkcjonariusz konsularny jednej z Wysokich Stron Układających się, wezwany przez miejscową władzę do wydania lub okazania akt spraw, papierów lub innych przedmiotów należących do tych archiwów, odmówi uczynienia tego, władza nie bę-

CHAPITRE II.

Privilèges consulaires.

Article 4.

1. En cas d'empêchement, d'absence ou de décès du consul, les fonctionnaires du consulat seront de plein droit admis dans l'ordre prescrit par l'Etat qui les a nommés, à exercer par interim les fonctions du consul sous condition que leurs noms aient été antérieurement portés à la connaissance des autorités compétentes de l'Etat de la résidence du consul.

2. Ils jouiront à ce titre, pendant l'exercice intérimaire des fonctions de consul, des droits, privilèges, exemptions et immunités reconnus aux titulaires.

Article 5.

1. Les consuls pourront placer dans un endroit visible en dehors de la maison où sont installés les bureaux du consulat, l'écusson de l'Etat qu'ils représentent, avec l'inscription relative dans la langue officielle de leur Etat et, aux jours de solennités officielles ainsi que dans d'autres circonstances d'usage, arborer sur l'édifice où se trouve le consulat, le pavillon de l'Etat qui les a nommés. Ces signes extérieurs ne pourront jamais être interprétés comme constituant un droit d'asile.

2. Les consuls pourront également, compte tenu de la réserve précitée concernant le droit d'asile, placer le pavillon de l'Etat qui les a nommés, sur les voitures et bateaux qu'ils monteront pour l'exercice de leurs fonctions.

Article 6.

1. Les archives consulaires ainsi que tous les actes et tous les objets d'usage officiel seront inviolables en tout temps et les autorités locales ne pourront, sous aucun prétexte, examiner ou retenir ces actes ou objets, non plus que les dossiers, papiers ou autres objets faisant partie des archives, à moins que le Gouvernement qui a nommé le consul ne le demande formellement. Les dossiers, les papiers et les objets susmentionnés devront toujours être complètement séparés des documents privés et des livres ou papiers concernant le commerce et l'industrie que pourraient exercer les fonctionnaires consulaires respectifs.

2. Si un consul ou un autre fonctionnaire consulaire d'une des Hautes Parties Contractantes, requis par l'autorité locale à délivrer ou à montrer les dossiers, papiers ou autres objets faisant partie de ces archives, se refuse à le faire, l'autorité en question ne pourra recourir

dzie mogła użyć w stosunku do niego żadnych środków przymusowych; wszelkiego rodzaju trudności wynikające z tych faktów winny być załatwiane w drodze dyplomatycznej.

3. Korespondencja urzędowa konsulatu oraz korespondencja do niego adresowana jest nietykalna, i władze nie będą miały prawa ani jej zatrzymywać ani przeglądać, chyba że Rząd, który mianował konsula, zażąda tego oficjalnie.

4. Konsulowie zawodowi będą mogli posługiwać się szyfrem w korespondencji z władzami, przedstawicielstwami dyplomatycznymi i urzędami konsularnymi swego Państwa.

Artykuł 7.

1. Lokale urzędowe konsulatów zawodowych wraz z pomieszczeniami przeznaczonymi na archiwa konsularne zawsze są nietykalne, i władze miejscowe nie będą mogły wkraczać do nich z wyjątkiem przypadków, gdy chodzi o aresztowanie osoby ściganej na Węgrzech za przestępstwo określane jako zbrodnia lub występki, a w Polsce, za przestępstwo zagrożone karą pozbawienia wolności co najmniej jednego roku lub karą cięższą. Jednak w żadnym przypadku władze te nie będą mogły przeglądać lub zatrzymywać papierów i przedmiotów, które się tam znajdują, ani też przedsięwziąć rewizji.

2. Konsularne lokale urzędowe i pomieszczenia na archiwa konsularne winny być oddzielone od osobistego lokalu mieszkalnego konsula i nie będą mogły być używane w żadnym innym celu. W żadnym przypadku nie będą one mogły służyć jako miejsce azylu.

Artykuł 8.

1. Konsulowie i inni zawodowi funkcjonariusze konsularni każdej z Wysokich Stron Układających się zwolnieni będą na terytorium drugiej Strony od wszelkich rekwizycji, świadczeń i obowiązku kwater wojskowych. Ten przywilej nie rozciąga się jednak na nieruchomości do nich należące, o ile nie są używane do potrzeb służby konsularnej lub też nie służą za mieszkania tym funkcjonariuszom konsularnym. Konsulowie honorowi i inni funkcjonariusze honorowi zwolnieni są od rekwizycji i od obowiązku kwater wojskowych tylko w stosunku do lokali przeznaczonych na kancelarie i archiwa konsularne.

2. W sprawach podatków bezpośrednich konsulowie i inni zawodowi funkcjonariusze konsularni będą korzystali ze zwolnień, przewidzianych w obowiązujących umowach między Wysokimi Stronami Układającymi się.

3. W dziedzinie obowiązku ubezpieczenia społecznego wymienieni funkcjonariusze i wszystkie zatrudnione przez nich osoby będą,

à aucune mesure coercitive à son égard; toutes difficultés surgissant de ces faits devront être réglées par voie diplomatique.

3. La correspondance officielle du consulat ainsi que la correspondance qui leur est adressée est toujours inviolable et les autorités n'auront pas le droit de la retenir ou de l'examiner, à moins que le Gouvernement qui a nommé le consul ne le demande formellement.

4. Les consuls de carrière pourront dans leur correspondance avec les autorités de leur Etat, y compris les missions diplomatiques et les offices consulaires, se servir du chiffre.

Article 7.

1. Les locaux officiels des consulats de carrière et les locaux destinés aux archives consulaires sont toujours inviolables et les autorités locales ne pourront y pénétrer sauf dans les cas, où il s'agirait de l'arrestation d'une personne poursuivie en Hongrie pour une infraction qualifiée crime ou délit et, en Pologne, pour une infraction passible d'une peine privative de liberté dont le maximum est au moins d'un an ou d'une peine plus grave. Toutefois, ces autorités ne pourront dans aucun cas examiner ou retenir les papiers et objets s'y trouvant, ni entreprendre de perquisitions.

2. Les locaux destinés au service officiel consulaire et ceux affectés au dépôt des archives consulaires devront être distincts des pièces servant à l'habitation personnelle du consul et ne pourront être affectés à d'autres usages. Ils ne pourront dans aucun cas servir de lieu d'asile.

Article 8.

1. Les consuls et les autres fonctionnaires consulaires de carrière de chacune des Hautes Parties Contractantes jouiront sur le territoire de l'autre Partie de l'exemption de toutes réquisitions, prestations et charge des logements militaires. Ce privilège ne s'étend pas aux immeubles qui leur appartiennent en tant qu'ils ne sont pas affectés au service consulaire ou ne servent pas de locaux d'habitation auxdits fonctionnaires. Les consuls honoraires et les autres fonctionnaires honoraires ne sont pas exempts des réquisitions et de la charge des logements militaires qu'en ce qui concerne les locaux affectés aux chancelleries et archives consulaires.

2. En matière d'impôts directs, les consuls et les autres fonctionnaires consulaires de carrière jouiront des exemptions stipulées par les conventions en vigueur entre les Hautes Parties Contractantes.

3. En matière du régime de l'assurance sociale lesdits fonctionnaires et toutes les personnes employées par eux seront soumises en

w zasadzie, podlegać ustawom i zwyczajom kraju urzędowania. Gdy chodzi o osoby posiadające obywatelstwo państwa wysyłającego, nie będą one mogły być poddane obowiązkowi ubezpieczenia z tytułu niezdolności do pracy, ubezpieczenia na starość i na wypadek śmierci, obowiązujących w państwie przyjmującym.

Artykuł 9.

1. Konsulowie i wszyscy inni zawodowi funkcjonariusze konsularni, obejmując stanowisko na terytorium drugiej Wysokiej Strony Układającej się, są upoważnieni, w ciągu 6 miesięcy po objęciu urzędowania, do sprowadzenia swych ruchomości i przedmiotów gospodarstwa domowego, przeznaczonych do ich własnego lub ich rodzin użytku, bez uiszczenia opłat celnych lub jakichkolwiek innych opłat obciążających z tytułu przywozu.

2. Będą oni również zwolnieni od uiszczenia ceł wywozowych od swych ruchomości i przedmiotów gospodarstwa domowego przeznaczonych do ich własnego lub ich rodzin użytku, jeżeli opuszczają kraj swego urzędowania w okresie sześciu miesięcy po zaprzestaniu wykonywania swych czynności urzędowych.

3. Zwolnienie wymienione w punktach 1 i 2 nie stosuje się do artykułów konsumpcyjnych i przedmiotów objętych zakazem przywozu lub wywozu przez ustawodawstwo Państwa przyjmującego.

4. Wolne są zawsze od opłaty celnej i innych opłat przywózowych przedmioty przeznaczone do użytku urzędowego konsulatów oraz urządzenia dla lokali urzędowych i mieszkań służbowych.

Artykuł 10.

Konsulowie i inni funkcjonariusze konsularni nie będą podlegali jurysdykcji władz Państwa przyjmującego z powodu swych czynności urzędowych dokonanych w granicach uprawnień przyznanych im niniejszą Konwencją.

Artykuł 11.

1. Konsulowie i inni zawodowi funkcjonariusze konsularni nie będą mogli podlegać aresztowi osobistemu, ani jako srodkowi prewencyjnemu lub egzekucyjnemu w sprawach cywilnych i handlowych, ani za wykroczenie, ani jako karze za przestępstwa ściągane wyłącznie w drodze administracyjnej. Również, w razie ściągania sądowego, nie będą oni mogli podlegać aresztowaniu lub przytrzymaniu zapobiegawczemu, z wyjątkiem przypadków, gdy chodzi o przestępstwa, zagrożone karą pozbawienia wolności co najmniej jednego roku lub karą cięższą.

2. W razie ściągania sądowego, aresztowania lub postawienia w stan oskarżenia konsula

principe aux lois et aux coutûmes de l'Etat de résidence. Quand il s'agit des personnes, ressortissants de l'Etat qui a nommé le consul, elles ne pourront être astreintes à l'obligation d'assurance-invalidité-vieillesse-décès en vigueur dans l'Etat de résidence.

Article 9.

1. Les consuls et tous les autres fonctionnaires consulaires de carrière, en rejoignant leur poste sur le territoire de l'autre Haute Partie Contractante sont autorisés, pendant un délai de six mois après leur entrée en fonctions, à faire entrer sans droits de douane et sans autres taxes imposées à l'occasion d'importation, leur mobilier et les ustensiles de ménage destinés à leur usage personnel ou à l'usage de leur famille.

2. Ils seront également exemptés des droits de sortie pour leur mobilier et les ustensiles de ménage destinés à leur usage personnel ou à l'usage de leur famille, lorsqu'ils quitteront l'Etat de leur résidence pendant un délai de six mois après la cessation de leurs fonctions.

3. L'exemption mentionnée aux alinéas 1 et 2 ne s'applique pas aux articles de consommation et aux objets frappés de prohibition d'importation ou d'exportation, prévue par la législation de l'Etat de la résidence.

4. Sont toujours exempts des droits de douane et de toute autre taxe d'importation les objets destinés à l'usage officiel des consulats et les mobiliers destinés à l'installation des bureaux et des appartements officiels.

Article 10.

Les consuls et les autres fonctionnaires consulaires ne seront pas justiciables des autorités de l'Etat de leur résidence à raison des fonctions officielles accomplies par eux dans les limites des attributions qui leur sont reconnues par la présente Convention.

Article 11.

1. Les consuls et les autres fonctionnaires consulaires de carrière ne pourront être mis en état d'arrestation personnelle ni comme mesure préventive ni comme mesure d'exécution en matière civile et commerciale, ni pour contravention, ni comme peine pour les infractions poursuivies exclusivement par voie administrative. De même, en cas de poursuite judiciaire, ils ne pourront être mis en état d'arrestation ou de détention préventive, excepté dans le cas où il s'agit d'une infraction passible d'une peine privative de liberté dont le maximum est au moins d'un an ou d'une peine plus grave.

2. En cas de poursuite judiciaire, d'arrestation ou de mise en accusation du consul ou d'un

lub funkcjonariusza konsularnego, Rząd Państwa przyjmującego niezwłocznie powiadomi o tym przedstawiciela dyplomatycznego Państwa wysyłającego.

fonctionnaire consulaire, le Gouvernement de l'Etat de leur résidence informera sans délai le représentant diplomatique de l'Etat qui a nommé ledit consul ou fonctionnaire.

Artykuł 12.

1. Wezwania władz sądowych państwa przyjmującego skierowane do konsułów i innych funkcjonariuszów zawodowych w celu złożenia zeznań winny być zredagowane w formie pisma urzędowego bez zagrożenia sankcjami karnymi w razie niestawiennictwa. Osobom wezwanym przysługuje prawo niestawienia się osobistego, jeżeli ich miejsce urzędowania znajduje się poza miejscem urzędowania władzy sądowej wzywającej, z wyjątkiem rozpraw publicznych w sprawach karnych.

2. Przesłuchanie winno odbyć się bez zwłoki w wyznaczonym czasie i w miarę możliwości bez dłuższego zatrzymywania.

3. Konsulowie zawodowi będą mogli w każdym poszczególnym przypadku w sposób uzasadniony usprawiedliwić swą nieobecność przeszkodami, wynikającymi z choroby lub z niecierpiących zwłoki spraw służbowych, oraz prosić o odroczenie stawiennictwa na niezbyt odległy termin późniejszy.

4. Konsulowie i inni funkcjonariusze konsularni, zarówno zawodowi jak i honorowi, będą mogli, powołując się na tajemnicę zawodową lub państwową, odmówić składania zeznań, dotyczących faktów związanych z ich urzędowaniem i składania lub przedstawiania dokumentów, które by były w ich posiadaniu.

5. W razie, gdyby właściwa władza nie uznała tego tłumaczenia za uzasadnione, winna ona wstrzymać się w stosunku do nich od wszelkich środków przymusowych i wszelkie trudności stąd wynikające będą załatwiane w drodze dyplomatycznej.

ROZDZIAŁ III.

Uprawnienia i czynności konsułów.

Artykuł 13.

1. Konsulowie każdej z Wysokich Stron Układających się mają prawo wykonywać opiekę nad obywatelami ich Państwa i bronić, na podstawie prawa i zwyczajów międzynarodowych, wszelkich praw i interesów obywateli ich Państwa.

2. W tym celu będą oni mogli się zwracać do wszelkich władz w swym okręgu, celem uzyskania w granicach obowiązującego prawa potrzebnych informacji i wyjaśnień. Stojąc na straży wykonywania wszystkich umów, obowiązujących między obu Państwami, będą oni mogli występować przeciwko wszelkiemu ich naruszeniu.

Article 12.

1. Les invitations adressées par les autorités judiciaires de l'Etat de la résidence aux consuls ou aux autres fonctionnaires consulaires de carrière, aux fins de dépositions, devront être rédigées dans la forme de pièces officielles sans menaces de sanctions pénales en cas de non-comparution. Les personnes invitées ont le droit de ne pas comparaître personnellement, si leur résidence ne se trouve pas au siège de l'autorité judiciaire qui a adressé l'invitation, excepté le cas d'audience publique en matière pénale.

2. L'audition devra avoir lieu sans délai, au terme fixé et, dans la mesure du possible, sans retention prolongée.

3. Les consuls de carrière pourront dans chaque cas particulier, justifier de façon motivée leur absence par des empêchements résultant d'une maladie ou des nécessités urgentes de service et demander l'ajournement de la comparution à une date ultérieure pas trop éloignée.

4. Les consuls et les autres fonctionnaires consulaires, aussi bien de carrière qu'honoraires, pourront, en opposant le secret professionnel ou le secret d'Etat, refuser de faire des dépositions en rapport avec les faits relatifs à leur service, et de déposer ou produire des documents officiels dont ils seraient les détenteurs.

5. Au cas où l'autorité compétente ne reconnaîtrait pas cette excuse comme fondée, elle devra s'abstenir de toutes mesures coercitives à leur égard et toutes les difficultés de cette nature seront réglées par voie diplomatique.

CHAPITRE III.

Attributions et fonctions des consuls.

Article 13.

1. Les consuls de chacune des Hautes Parties Contractantes ont le droit d'exercer la protection des ressortissants de l'Etat qui les a nommés et de défendre en vertu du droit et des usages internationaux tous les droits et intérêts des ressortissants de leur Etat.

2. A cet effet ils pourront s'adresser à toutes les autorités de leur circonscription en vue d'obtenir, dans les limites légales, les renseignements et explications nécessaires. Surveillant l'exécution de toutes les conventions en vigueur entre les deux Etats, ils pourront réclamer contre toute infraction à ces conventions.

3. O ile ich zażalenie nie byłyby przyjęte przez władzę ich okręgu, będą oni mogli zwracać się bezpośrednio do Rządu Państwa przyjmującego wyłącznie w razie nieobecności jakiegokolwiek przedstawiciela dyplomatycznego ich Państwa, lub w razie istnienia specjalnego porozumienia.

4. Konsulowie, wnosząc zażalenia pisemne do władz swego okręgu, będą posługiwali się językiem urzędowym Państwa przyjmującego.

Artykuł 14.

Konsulowie każdej z Wysokich Stron Układających się mają prawo wydawać obywatelom swego Państwa paszporty i inne dokumenty osobiste, zgodnie z ustawodawstwem Państwa wysyłającego, jak również udzielać zezwoleń na wjazd i wizować paszporty, świadectwa pochodzenia towarów i inne dokumenty.

Artykuł 15.

1. Konsulowie każdej z Wysokich Stron Układających się będą mieli prawo, zgodnie z ustawami i przepisami swego kraju, sporządzać akty urodzenia i akty zejścia obywateli Państwa wysyłającego.

2. Postanowienie niniejsze nie zwalnia osób zainteresowanych od przewidzianego przez ustawy miejscowe obowiązku składania przed władzami miejscowymi oświadczeń o urodzeniu i zgonie.

Artykuł 16.

1. Każda z Wysokich Stron Układających się zobowiązuje się, na żądanie konsulów drugiej Wysokiej Strony Układającej się i za uiszczeniem opłat przewidzianych przez ustawy i przepisy Państwa wezwanego wydawać należycie legalizowane wyciągi z aktów stanu cywilnego i wyciągi z ewidencji byłej armii austriacko - węgierskiej dotyczące obywateli Państwa wzywającego.

2. Konsul może przesyłać bezpośrednio żądanie do właściwego urzędu stanu cywilnego lub do kompetentnej władzy wojskowej swego okręgu.

3. Jeżeli wyciągi te są żądane dla celów urzędowych lub w imieniu osób korzystających z prawa ubogich, będą one wydawane bezpłatnie.

Artykuł 17.

1. Konsulowie i funkcjonariusze konsularni zawodowi Wysokich Stron Układających się, o ile zostali do tego upoważnieni, zgodnie z przepisami Państwa wysyłającego, będą mieli prawo:

3. Si leurs réclamations n'étaient pas accueillies par les autorités de leur circonscription, ils ne pourraient avoir recours directement au Gouvernement de l'Etat dans lequel ils résident qu'en l'absence de tout représentant diplomatique de leur Etat ou en cas d'existence d'un arrangement spécial.

4. Les consuls, en faisant leur réclamation auprès des autorités de leur circonscription par écrit, devront se servir de la langue officielle de l'Etat et de la résidence.

Article 14.

Les consuls de chacune des Hautes Parties Contractantes ont le droit, conformément à la législation de l'Etat qui les a nommés, de délivrer à leurs ressortissants des passeports et d'autres documents personnels, ainsi que de donner des permis d'entrée et de viser les passeports, les certificats d'origine des marchandises et autres documents.

Article 15.

1. Les consuls de chacune des Hautes Parties Contractantes auront le droit de procéder, conformément aux lois et règlements de leur Etat, à l'immatriculation des cas de naissance et de décès des ressortissants de l'Etat qui les a nommés.

2. La présente disposition ne dispense pas de l'obligation imposée aux particuliers par les lois territoriales de faire des déclarations de naissance et de décès aux autorités locales.

Article 16.

1. Chacune des Hautes Parties Contractantes s'engage à délivrer, sur la demande des consuls de l'autre Haute Partie Contractante et contre acquittement des taxes prévues par les lois et les règlements de l'Etat requis, des extraits des actes de l'état civil dûment légalisés ainsi que des extraits de l'évidence de la ci-devant armée austro-hongroise concernant les ressortissants de l'Etat requérant.

2. Le consul peut transmettre la demande directement à l'autorité de l'état civil ou à l'autorité militaire compétente de sa circonscription.

3. Si ces extraits sont demandés à l'usage officiel ou au nom des personnes qui bénéficient du droit d'assistance aux indigents, ils seront délivrés gratuitement.

Article 17.

1. Les consuls et les fonctionnaires consulaires de carrière des Hautes Parties Contractantes auront le droit, s'ils y sont autorisés, conformément aux règlements de l'Etat qui les a nommés, de:

- a) przyjmować, bądź w swym biurze, bądź tam, gdzie według zwyczajów mogą oni pełnić swoje czynności, wszelkie oświadczenia, które mieliby do złożenia obywatele ich Państwa, a na statkach morskich, rzecznych i powietrznych ich Państwa, oświadczenia kapitanów tych statków, członków załogi i pasażerów. Oświadczenia te będą miały znaczenie wobec władz Państwa przyjmującego jedynie wtedy, gdy nie są sprzeczne z ustawodawstwem tego Państwa;
- b) przyjmować, sporządzać i uwierzytelniać wszelkie akty prawne, włącznie z rozporządzeniami ostatniej woli obywateli Państwa wysyłającego. Postanowienia te nie będą miały zastosowania do aktów prawnych między żyjącymi, dotyczących przeniesienia prawa własności na nieruchomościach lub mających na celu ich obciążenie, o ile nieruchomości te byłyby położone na terytorium Państwa przyjmującego;
- c) przyjmować, sporządzać i uwierzytelniać wszelkie akty prawne niezależnie od obywatelstwa stron, byleby te akty odnosiły się do mienia, znajdującego się na terytorium Państwa wysyłającego, albo miały być wykonywane, bądź wywierać skutki prawne na terytorium tegoż Państwa;
- d) uwierzytelniać podpisy i znaki ręczne obywateli Państwa wysyłającego;
- e) uwierzytelniać wszelkiego rodzaju akty i dokumenty pochodzące od władz lub urzędników publicznych Państwa wysyłającego i uwierzytelniać akty i dokumenty pochodzące od władz i urzędników publicznych ich okręgu i władz centralnych Państwa przyjmującego, przeznaczone do użytku w Państwie wysyłającym lub obchodzące ich obywateli;
- f) tłumaczyć na język Państwa przyjmującego i odwrotnie akty i dokumenty wymienione pod e).

2. Akty i dokumenty wyżej wymienione, jak również tłumaczenia, odpisy lub wyciągi, sporządzane lub uwierzytelniane przez osoby wspomniane w pierwszym ustępie według formy wymaganej przez Państwo wysyłające i zaopatrzone w pieczęć konsularną, będą uznawane w Państwie przyjmującym jako dokumenty publiczne lub publicznie uwierzytelnione. Będą one miały tę samą moc prawną i dowodową, jak gdyby były sporządzone lub uwierzytelnione przez notariuszów, władze publiczne lub zaprzysiężonych właściwych tłumaczy zgodnie z obowiązującymi przepisami Państwa przyjmującego.

- a) recevoir, soit dans leur chancellerie, soit ailleurs, où ils peuvent exercer leurs fonctions d'après les usages, toutes les déclarations que pourront avoir à faire les ressortissants de leur Etat, et — à bord des navires maritimes et fluviaux ainsi que des aéronefs de leur Etat — les capitaines, les membres de l'équipage et les voyageurs de ces navires. Ces déclarations ne seront valables vis-à-vis des autorités de l'Etat de la résidence du consul que si elles ne s'opposent pas à la législation de cet Etat;
- b) recevoir, dresser et légaliser tous les actes juridiques, y compris les dispositions testamentaires, des ressortissants de l'Etat qui les a nommés. Ces dispositions ne seront pas applicables aux actes juridiques entre vifs concernant le transfert du droit de propriété des immeubles ou ayant pour but de les grever, en tant que ces immeubles seraient situés sur le territoire de l'Etat de la résidence du consul;
- c) recevoir, dresser et légaliser tous les actes juridiques, quelle que soit la nationalité des parties, pourvu que ces actes soient en rapport avec des biens situés sur le territoire de l'Etat qui a nommé le consul, ou qu'ils soient destinés à être exécutés ou à produire des effets juridiques sur le territoire de cet Etat;
- d) légaliser les signatures et signes de main des ressortissants de l'Etat qui les a nommés;
- e) légaliser toute espèce d'actes et documents émanant des autorités ou des fonctionnaires publics de l'Etat qui les a nommés et légaliser les actes et documents émanant des autorités et des fonctionnaires publics de leur circonscription et des autorités centrales de l'Etat de résidence, destinés à être utilisés dans l'Etat qui a nommé le consul ou intéressant leur nationaux;
- f) traduire en langue de l'Etat de leur résidence et réciproquement, les actes et documents mentionnés sous e).

2. Les actes et documents ci-dessus énumérés, ainsi que les traductions, copies ou extraits, dressés ou légalisés par les personnes mentionnées à l'alinéa premier, suivant la forme requise par l'Etat qui les a nommés, et munis du sceau consulaire, seront reconnus dans l'Etat de leur résidence comme documents publics ou publiquement légalisés. Ils auront la même valeur juridique et force probante que s'ils avaient été dressés ou légalisés par les notaires, autorités publiques ou traducteurs assermentés compétents, conformément aux dispositions en vigueur dans l'Etat de résidence.

3. O ile akty te lub inne dokumenty dotyczą spraw, mających być wykonanymi w Państwie przyjmującym, będą musiały one podlegać opłatom stempłowym i innym opłatom wymaganych przez ustawy tego Państwa, jak również wszystkim innym formalnościom obowiązującym w danej dziedzinie w tym Państwie.

Artykuł 18.

Jeżeli konwencje obowiązujące między Wysokimi Stronami Układającymi się nie stanowią inaczej, konsulowie, o ile ich do tego upoważnia prawodawstwo Państwa wysyłającego, będą uprawnieni do organizowania opieki i kurateli nad obywatelami swego Państwa. W tym celu będą oni mogli w granicach ustawodawstwa swego Państwa przedsięwziąć lub proponować wszelkie zarządzenia, które uważaliby za pożyteczne, a które nie stałyby w sprzeczności z ustawodawstwem miejscowym.

Artykuł 19.

1. We wszystkich sprawach wynikających z ustawodawstwa społecznego jak opieki społecznej, ochrony pracy i ubezpieczeń społecznych, konsulom przysługuje prawo zastępowania bez specjalnego pełnomocnictwa obywateli Państwa wysyłającego przed wszystkimi odnoszonymi władzami i instytucjami, z wyjątkiem przypadków, w których z mocy ustaw i przepisów miejscowych występuje obowiązkowo adwokat. Niniejsze postanowienia nie naruszają przepisów dotyczących zastępowania osób uprawnionych przed sądami. Konsulowie są upoważnieni w imieniu obywateli, których zastępują, do odbierania i potwierdzania odbioru przyznanych i wypłacanych w tych sprawach odszkodowań, rent i innych świadczeń.

Wyplata świadczeń tych dokonana w takich przypadkach na ręce konsulów ma taką samą moc, jakby była dokonana wprost na ręce osób uprawnionych.

2. Miejskowe instytucje urzędowe i społeczne będą obowiązane zawiadamiać konsulów o wdrożeniu postępowania o odszkodowanie z powodu wypadku przy pracy, któremu uległ obywatel Państwa wysyłającego.

Artykuł 20.

Konsulowie będą mieli prawo wykonywać wszelkie czynności, mające na celu regulowanie stosunku do służby wojskowej obywateli Państwa wysyłającego zarówno w zakresie przeprowadzania poboru, jak i ewidencji wojskowej.

Artykuł 21.

1. Jeżeli obywatel jednej z Wysokich Stron Układających się umrze lub pozostawi

3. Si ces actes ou autres documents visent des affaires devant recevoir leur exécution dans l'Etat où réside le consul, ils devront être soumis aux droits de timbre et autres taxes exigés par les lois dudit Etat, ainsi qu'à toutes autres formalités régissant la matière dans cet Etat.

Article 18.

En tant que les conventions en vigueur entre les Hautes Parties Contractantes ne disposent pas autrement, les consuls, pourvu qu'ils y soient autorisés par les lois de l'Etat qui les a nommés, auront le droit d'organiser l'administration de la tutelle et de la curatelle des ressortissants de leur Etat. Dans ce but, ils pourront, dans les limites de la législation de leur Etat, prendre ou proposer toutes les mesures qu'ils jugeront utiles et qui ne seraient pas contraires à la législation locale.

Article 19.

1. Dans toutes les questions découlant de la législation sociale, telles que relatives à l'assistance sociale, à la protection du travail et aux assurances sociales, les consuls ont le droit de représenter sans plein pouvoir spécial devant toutes les autorités et institutions respectives des ressortissants de l'Etat qui les a nommés, si ce n'est pour les cas où l'intervention d'un avocat inscrit est obligatoire en vertu des lois et des règlements locaux. Les prescriptions relatives à la représentation des ayants-droit devant les tribunaux restent intactes par les présentes dispositions. Les consuls sont autorisés à recevoir, au nom de ces ressortissants qu'ils représentent, les indemnités, les rentes et les autres prestations accordées et payées à ces titres ainsi qu'à en accuser réception.

Le paiement des prestations effectué dans ces cas entre les mains des consuls aura la même validité qu'au cas où il serait fait directement entre les mains des ayants-droit.

2. Les institutions officielles et les institutions sociales locales seront tenues d'aviser les consuls de la procédure ouverte en vue d'obtenir une indemnité du fait d'un accident de travail d'un ressortissant de l'Etat qui les a nommés.

Article 20.

Les consuls auront le droit d'exercer toutes les fonctions ayant pour but de régler la situation à l'égard du service militaire des ressortissants de l'Etat qui les a nommés aussi bien dans le domaine du recrutement que dans celui de l'enregistrement militaire.

Article 21.

1. Si un ressortissant de l'une des Hautes Parties Contractantes meurt, ou laisse des biens

spadek na terytorium drugiej Strony, właściwe władze miejscowe winny bezzwłocznie powiadomić o tym konsula Państwa, którego obywatelem był zmarły i jednocześnie udzielić konsulowi, w miarę możliwości, informacji dotyczących spadku, nazwiska i adresów spadkobierców, oraz istnienia rozporządzenia ostatecznej woli. Do tego zawiadomienia należy, w miarę możliwości, załączyć, o ile zgon nastąpił na terytorium Państwa przyjmującego, protokół o śmierci względnie akt zejścia, wolne od wszelkich opłat.

2. Konsul będzie upoważniony do żądania udzielenia w każdym poszczególnym przypadku informacji bardziej szczegółowych, a władze miejscowe winne temu żądaniu zadośćuczynić.

3. Jeżeli o wypadku śmierci obywatela Państwa wysyłającego dowie się konsul tego Państwa wcześniej od właściwej władzy miejscowej, winien on tę władzę powiadomić i udzielić jej wszelkich odnośnych informacji.

Artykuł 22.

1. Konsul ma prawo opieczętować mienie ruchome, należące do spadku pozostawionego przez obywatela polskiego na Węgrzech lub przez obywatela węgierskiego w Polsce, jak również sporządzić inwentarz spadku. Powinien on jednak o zamierzonych czynnościach powiadomić uprzednio władze miejscowe, aby mogły one być przy nich obecne. Będzie on miał prawo ustanowić zarządcę, a w razie potrzeby, mianować kuratora lub innego zastępcę spadku ruchomego.

2. W nagłych przypadkach władze miejscowe winny powziąć niezbędne zarządzenia, aby zapewnić zabezpieczenie spadku. Zarządzenia te winny być odwołane na żądanie konsula Państwa, którego obywatelem był zmarły.

3. Spadki ruchome, które, zgodnie z układem zawartym między Wysokimi Stronami Układającymi się w drodze wymiany not z dnia 10 stycznia i 22 lipca 1925 r., podlegają wydaniu władzom drugiej Strony, będą doręczone właściwemu konsulowi.

Artykuł 23.

W sprawach spadku nieruchomości, konsul Wysokiej Strony Układającej się, której obywatelem był zmarły, będzie mógł domagać się sporządzenia inwentarza i będzie miał we wszystkich przypadkach prawo uczestniczenia w tym oraz podpisywania odnośnych protokołów. Władze miejscowe przed dokonaniem tych czynności powinny powiadomić we właściwym czasie konsula, aby mógł być przy nich obecny.

sur le territoire de l'autre Partie, les autorités locales compétentes devront en donner immédiatement avis au consul de l'Etat dont le défunt était ressortissant et lui fournir, en même temps, dans la mesure du possible, des renseignements concernant la succession, le nom et l'adresse des héritiers ainsi que sur l'existence d'une disposition testamentaire. A cette notification devra être joint, si possible, lorsque le décès est survenu sur le territoire de l'Etat de la résidence du consul, le protocole mortuaire ou l'acte de décès, libre de toutes taxes.

2. Le consul sera autorisé à demander dans chaque cas particulier des renseignements plus détaillés et les autorités locales devront y donner suite.

3. Si le consul de l'Etat dont le défunt était ressortissant, a été informé du décès avant l'autorité locale compétente, il devra l'en aviser de son côté et lui fournir tous les renseignements respectifs.

Article 22.

1. En ce qui concerne les biens mobiliers d'une succession laissée par un ressortissant polonais en Hongrie ou par un ressortissant hongrois en Pologne, le consul aura le droit d'apposer des scellés sur ces biens et de dresser un inventaire. Toutefois, il doit aviser préalablement les autorités locales les actes qu'il va entreprendre, afin qu'elles puissent y assister. Il aura le droit de nommer un administrateur et, en cas de nécessité, un curateur ou un autre représentant de la succession mobilière.

2. En cas d'urgence les autorités locales devront prendre des mesures nécessaires pour assurer la conservation de la succession. Ces mesures devront être révoquées à la demande du consul de l'Etat dont le défunt était ressortissant.

3. Les successions mobilières qui, conformément à l'accord conclu entre les Hautes Parties Contractantes, par échange de notes en date du 10 janvier et du 22 juillet 1925, devront être livrées aux autorités de l'autre Partie, seront remises au consul compétent.

Article 23.

En ce qui concerne les successions immobilières, le consul de la Haute Partie Contractante dont le défunt était ressortissant pourra requérir la confection d'un inventaire et aura, dans tous les cas, le droit d'y assister et de signer des procès-verbaux, y relatifs. Les autorités locales, avant d'accomplir cette fonction, devront en aviser à temps le consul afin qu'il puisse y assister.

Artykuł 24.

1. W razie gdy władze miejscowe jednej z Wysokich Stron Układających się stwierdzą, że obywatel drugiej Strony ma prawo do spadku pozostawionego na terytorium pierwszej Strony, bądź jako spadkobierca beztestamentowy lub testamentowy, bądź jako legatariusz lub obdarowany na wypadek śmierci lub z jakiegokolwiek innego tytułu spadkowego, będą one obowiązane natychmiast powiadomić o tym konsula tej Wysokiej Strony, której uprawniony jest obywatelem.

2. Gdy uprawniony jest nieobecny i nie ustanowił pełnomocnika, konsul z mocy samego prawa jest upoważniony do zastępowania go przed władzami miejscowymi. Konsul może w każdym poszczególnym przypadku być zastąpiony przez inną osobę według swego wyboru.

Artykuł 25.

1. W razie zgonu obywatela jednej z Wysokich Stron Układających się na terytorium drugiej Strony w czasie podróży, nie mającego tam miejsca zamieszkania lub pobytu, władze miejscowe powinny wszystkie przedmioty zmarłego przekazać natychmiast i bez wszelkich formalności konsulowi tego państwa, którego obywatelem był zmarły.

2. Tak samo postąpią władze miejscowe ze spadkiem ruchomym pozostałym po zmarłym obywatelu drugiej Wysokiej Strony Układającej się, jeżeli należał on do załogi statku jednej z Wysokich Stron Układających się i zmarł w okręgu konsula bądź na statku, bądź na lądzie.

3. Ten sam tryb postępowania będzie przestrzegany przy spadkach, których wartość nie przekracza tysiąca jednostek monetarnych obu Państw, a mianowicie: na Węgrzech tysiąca pengő, w Polsce tysiąca złotych. Wysokie Strony Układające się będą mogły w drodze zwykłej wymiany not zmienić wysokość tych kwot.

4. W przypadkach przewidzianych w poprzednich ustępach konsul będzie obowiązany uregulować należności i uiścić wszelkie ewentualnie przypadające opłaty.

Artykuł 26.

1. Konsulowie Wysokich Stron Układających się uprawnieni będą do udzielania wszelkiej pomocy i opieki statkom pod banderą ich Państwa, podczas postoju tych statków w portach ich okręgu konsularnego.

2. W tym celu będą oni mogli udawać się osobiście na te statki z chwilą, gdy zostaną one dopuszczone do swobodnego komunikowania się z lądem.

3. Co się tyczy statków handlowych, konsulowie będą mogli przesłuchiwać na nich ka-

Article 24.

1. Dans les cas où les autorités locales de l'une des Hautes Parties Contractantes auront constaté qu'un ressortissant de l'autre Partie a droit à une succession laissée sur le territoire de la première Partie, soit comme héritier ab intestat ou testamentaire, soit comme légataire ou donataire à cause de mort, soit à un titre héréditaire quelconque, elles devront en aviser immédiatement le consul de l'autre Haute Partie Contractante dont l'ayant-droit est ressortissant.

2. Si l'ayant-droit est absent et n'a pas nommé de mandataire, le consul est autorisé de plein droit de le représenter devant les autorités locales. Le consul peut dans chaque cas particulier se faire substituer par une autre personne de son choix.

Article 25.

1. Dans le cas de décès d'un ressortissant d'une des Hautes Parties Contractantes sur le territoire de l'autre Partie, qui se trouvait en voyage et n'y avait ni domicile ni résidence, les autorités locales devront immédiatement et sans aucune formalité transmettre tous les objets du défunt au consul de l'Etat dont le défunt était ressortissant.

2. Elles agiront de la même manière avec la succession mobilière laissée par un ressortissant de l'autre Haute Partie Contractante, lorsque celui-ci faisant partie de l'équipage d'un navire de l'une des Hautes Parties Contractantes est décédé dans la circonscription du consul, soit à bord soit à terre.

3. La même procédure sera observée lors des successions dont la valeur ne dépasse mille unités monétaires des deux Etats, notamment: en Hongrie mille pengős, en Pologne mille zlots. Les Hautes Parties Contractantes pourront, par simple échange de notes, modifier ces montants.

4. Dans les cas prévus aux alinéas précédents le consul sera tenu de régler le passif et de payer toutes les taxes qui pourraient être dues.

Article 26.

1. Les consuls des Hautes Parties Contractantes auront le droit de porter tout secours et assistance aux navires battant leur pavillon national pendant la durée du séjour de ces navires dans un port de leur circonscription consulaire.

2. A cet effet, ils pourront se rendre personnellement à bord desdits navires après que ceux-ci auront été admis en libre pratique.

3. En ce qui concerne les navires affectés au commerce les consuls pourront, à bord des-

pitanów i załogę, badać papiery okrętowe, przyjmować — zgodnie z postanowieniami artykułu 17 niniejszej Konwencji — zeznania, odnoszące się do ich podróży, jej celu i wydarzeń w czasie podróży, jak również sporządzać manifesty i ułatwiać odprawę tych statków; wreszcie będą oni mogli, o ile to nie jest sprzeczne z prawem miejscowym, towarzyszyć kapitanowi i członkom załogi udającym się do władz miejscowych, aby służyć im w charakterze tłumaczy w sprawach prawnych, które by mieli tam do załatwienia, jak i w sprawach żądań, z którymi by występowali.

4. Funkcjonariusze sądowi, administracyjni i celni nie będą mogli bez uprzedniego, a w wypadkach nagłych bez równoczesnego powiadomienia konsula, dokonywać na statkach handlowych pod banderą drugiej Wysokiej Strony Układającej się ani poszukiwań, ani rewizji, ani aresztowań z wyjątkiem przypadku schwytania na gorącym uczynku, ani też nie mogą podejmować innych czynności urzędowych, wymagających zastosowania środków przymusowych. Władze miejscowe winny również uprzedzić konsula w czasie właściwym, aby mógł on być obecnym przy oświadczeniach, które miałyby być złożone przez kapitanów lub załogę przed miejscowymi władzami.

5. Wezwania, które zostaną w wymienionych przypadkach wystosowane do konsułów, powinny wskazywać ściśle godzinę, a jeżeli konsulowie nie stawiają się osobiście na czas, czynności te odbędą się w ich nieobecności. Władze miejscowe winny wszakże niezwłocznie zawiadomić konsula o każdej rewizji i innych czynnościach urzędowych, o których mowa w poprzednim ustępie, dokonanych w jego nieobecności, oraz wskazać równocześnie powody pilności sprawy.

6. Decyzja o kondemnacie statku handlowego z powodu niezdolności do żeglugi będzie mogła być ogłoszona jedynie po wysłuchaniu właściwego konsula.

7. Interwencja konsułów jednakowoż nie będzie wymagana dla dokonania zwyczajnych formalności przez władze lokalne przy wejściu i wyjściu statków, zgodnie z regulaminami żeglugowymi, celnymi i sanitarnymi.

Artykuł 27.

1. We wszystkich sprawach dotyczących policji portowej, załadowania statków handlowych oraz bezpieczeństwa towarów, mienia i bagaży, przestrzegane będą ustawy, rozporządzenia i regulaminy miejscowe, pod warunkiem, że wszelkie przywileje i ulgi, których udzieliłaby w określonym porcie jedna z Wysokich Stron Układających się swoim własnym statkiem handlowym, udzielone będą również w tym porcie tym samym statkom drugiej Strony.

dits navires, interroger les capitaines et l'équipage, examiner les papiers de bord, recevoir — conformément aux stipulations de l'article 17 de la présente Convention — les déclarations relatives à leur voyage, leur destination et aux incidents de la traversée, ainsi que dresser les manifestes et faciliter l'expédition desdits navires; ils pourront enfin, si cela n'est pas contraire à la loi locale, accompagner le capitaine et les membres de l'équipage devant les autorités locales, pour servir en qualité d'interprètes dans les affaires juridiques qu'ils auront à régler et quant aux demandes qu'ils auront à formuler.

4. Les fonctionnaires judiciaires, administratifs et douaniers ne pourront, sans avoir donné préalablement et dans les cas d'urgence, simultanément, avis au consul, opérer à bord des navires affectés au commerce battant pavillon national de l'autre Haute Partie Contractante ni recherches, ni visites, ni arrestations, sauf en cas de flagrant délit, ni procéder à d'autres fonctions officielles nécessitant des moyens de contrainte. Les autorités locales devront également prévenir le consul en temps opportun, pour qu'il puisse assister aux déclarations que les capitaines ou l'équipage auraient à faire devant les autorités locales.

5. L'invitation qui sera adressée dans les cas précités aux consuls indiquera une heure précise et, si les consuls négligent de s'y rendre en personne, il sera procédé en leur absence. Les autorités locales seront, toutefois, tenues d'informer sans délai le consul de toute visite et des autres fonctions officielles dont il s'agit dans l'alinéa précédent, opérées en leur absence, et d'indiquer en même temps les raisons d'urgence.

6. L'innavigabilité d'un navire affecté au commerce ne pourra être prononcée qu'après que le consul compétent aura été entendu.

7. Toutefois, l'intervention du consul ne sera pas requise pour l'accomplissement par les autorités locales des formalités ordinaires à l'arrivée et au départ des navires, conformément aux règlements de navigation, de douane et de santé.

Article 27.

1. Pour tout ce qui concerne la police des ports, le chargement des navires affectés au commerce et la sûreté des marchandises, biens et effets, les lois, ordonnances et règlements locaux seront observés, à condition que tout privilège et toute faveur qu'accorderait dans un port déterminé l'une des Hautes Parties Contractantes à ses propres navires affectés au commerce, soit également accordé dans ce port aux mêmes navires de l'autre Partie.

2. Konsulom przysługuje, w ramach ustawodawstwa Państwa wysyłającego, wyłączne prawo utrzymania wewnętrznego porządku na statkach handlowych pod banderą ich Państwa, oraz prawo powierzenia, w razie potrzeby, funkcji kapitana osobom wedle własnego wyboru, a także zastąpienia oficerów i członków załogi. Winni oni w granicach przepisów swego Państwa załatwiać sami wszelkie spory, które by wynikły między kapitanami, oficerami i marynarzami tych statków, w szczególności takie, które dotyczą płac i wypełnienia zobowiązań wzajemnie zaciągniętych.

3. Interwencja władz miejscowych będzie mogła mieć miejsce tylko wówczas, gdy zaszłe na statku handlowym zaburzenia mogłyby naruszyć spokój publiczny na lądzie lub w porcie, lub gdyby w zaburzenia te została zamieszana osoba nie należąca do załogi statku. W tym przypadku również władze miejscowe powiadomią pisemnie właściwego konsula o swej decyzji co do interwencji—w czasie najkrótszym i w miarę możliwości przed wkroczeniem na statek. Władze miejscowe dołożą wszelkich starań, ażeby zlikwidowanie tego rodzaju zajść na statkach pod banderą drugiej Wysokiej Strony Układającej się nastąpiło w porozumieniu z konsulem.

4. Jeżeli władze miejscowe zauważą, że statek handlowy drugiej Wysokiej Strony Układającej się nie jest należycie wyposażony i zaprowiantowany, zgodnie z konwencjami międzynarodowymi, obowiązującymi obie Strony, zawiadomią o tym one niezwłocznie konsula celem usunięcia tych braków za wspólną zgodą. We wszystkich innych przypadkach wspomnianych wyżej władze miejscowe winny się ograniczyć do udzielania konsulom, o ile tego zażądadają, poparcia, celem ułatwienia im wykonania ich czynności.

5. Przepisy prawa miejscowego w sprawie żeglowności będą mogły odnosić się tylko wówczas do statków handlowych pod banderą drugiej Wysokiej Strony Układającej się, gdy te przepisy będą stosowane w takich samych warunkach do statków handlowych wszystkich innych narodowości.

Artykuł 28.

1. Konsulowie będą mogli żądać aresztowania jak również odstawienia na statek lub odesłania do kraju ojczystego oficerów, marynarzy i wszystkich innych osób, należących w jakimkolwiek charakterze do załogi statków pod banderą ich Państwa, które zbiegły na terytorium drugiej Wysokiej Strony Układającej się.

2. W tym celu winni oni zwrócić się pisemnie do właściwych władz miejscowych i dowieść za okazaniem papierów okrętowych lub listy załogi bądź też—w braku tych doku-

2. Les consuls auront le droit exclusif de maintenir dans les limites de la législation de l'Etat qui les a nommés, l'ordre intérieur à bord des navires affectés au commerce battant leur pavillon national, avec le droit de confier en cas de besoin les fonctions de capitaine à une personne de leur choix et de remplacer les officiers et les membres de l'équipage. Ils devront eux-mêmes régler, dans les limites des règlements de leur Etat, tous les litiges qui surviendraient entre les capitaines, les officiers et les matelots de ces navires, et spécialement ceux relatifs à la solde et à l'accomplissement des engagements réciproquement contractés.

3. Les autorités locales ne pourront intervenir que lorsque des désordres survenus à bord des navires affectés au commerce seraient de nature à troubler la tranquillité publique à terre ou dans le port, ou quand une personne ne faisant pas partie de l'équipage s'y trouverait mêlée. Dans ce cas, les autorités locales porteront également par écrit à la connaissance du consul dans le plus bref délai et, si possible, avant de monter sur le navire, leur décision au sujet de l'intervention. Les autorités locales feront tout leur possible pour que la liquidation d'incidents de ce genre sur les navires battant pavillon de l'autre Haute Partie Contractante soit effectuée d'entente avec le consul.

4. Si les autorités locales s'aperçoivent que le navire affecté au commerce de l'autre Haute Partie Contractante n'est pas armé et ravitaillé conformément aux conventions internationales liant les deux Parties, elles en aviseront immédiatement le consul, afin de supprimer ces manques d'un commun accord. Dans tous les autres cas, les autorités précitées se borneront à prêter leur appui aux consuls, si elles en sont requises par eux, pour leur faciliter l'accomplissement de leurs fonctions.

5. Les dispositions du droit local au sujet de la navigabilité ne pourront se rapporter aux navires affectés au commerce battant pavillon de l'autre Haute Partie Contractante, que dans les cas où elles seront appliquées dans les mêmes conditions aux navires de toutes les autres nationalités.

Article 28.

1. Les consuls pourront faire arrêter ainsi que faire renvoyer soit à bord, soit à leur patrie, les officiers, matelots et toutes autres personnes faisant à quel titre que ce soit partie des équipages des navires battant pavillon de leur Etat, qui ont déserté sur le territoire de l'autre Haute Partie Contractante.

2. A cet effet, ils devront s'adresser par écrit aux autorités locales compétentes et justifier, en produisant les registres du bâtiment ou le rôle d'équipage ou, à défaut de ces docu-

mentów—na podstawie autentycznego wypisu z nich, że osoby, których wydania żądają, należą rzeczywiście do załogi. W miejscowościach, w których nie byłoby konsula, żądanie wydania tych osób będzie mogło być wystosowane do władz miejscowych z zachowaniem formalności, przewidzianych w niniejszym ustępie, przez kapitana lub osobę, sprawującą dowództwo statku.

3. Na skutek uzasadnionego w ten sposób żądania, wydanie dezertarów nie będzie mogło być odmówione, z wyjątkiem przypadku popełnienia przez dezertera na lądzie jakiegokolwiek przestępstwa; w tym ostatnim przypadku władze miejscowe mogą odroczyć wydanie, aż do czasu ogłoszenia przez właściwy sąd wyroku i całkowitego wykonania tegoż wyroku. Konsulom winna być nadto udzielona wszelka pomoc i poparcie w celu odszukania i aresztowania tych dezertarów, którzy, na skutek pisemnego żądania i na koszt konsulatu, będą osadzeni i trzymani w więzieniu państwowym aż do chwili odstawienia ich z powrotem na okręt ojczysty lub też do czasu gdy nastąpi sposobność odesłania ich do ojczyzny. Jeżeli jednak sposobność ta nie nastąpi w przeciągu dwóch miesięcy od dnia aresztowania, wspomniani dezertarzy będą wypuszczeni na wolność, po uprzednim zawiadomieniu konsula, na trzy dni naprzód i nie będą mogli być ponownie zatrzymani w tej samej sprawie.

4. Oficerowie, marynarze i inne osoby należące do załogi, będący obywatelami Państwa, na którego terytorium zbiegli (a oprócz tego — w stosunku do Polski — obywatele Wolnego Miasta Gdańska) nie podlegają przepisom niniejszego artykułu.

Artykuł 29.

1. Jeżeli statek pod banderą jednej z Wysokich Stron Układających się ulegnie rozbiściu lub osiadzie na mieliźnie u brzegów, w porcie lub na wodach terytorialnych drugiej Strony, władze miejscowe winny zawiadomić niezwłocznie konsula, w którego okręgu zaszedł nieszczęśliwy wypadek.

2. Wszelkimi czynnościami związanymi z akcją ratowniczą statków, które uległy rozbiściu lub osiadły na mieliźnie, kierować będzie konsul lub inni funkcjonariusze konsularni, o ile są do tego upoważnieni przez konsula.

3. W razie nieobecności i aż do chwili przybycia konsula lub osób przez niego wyznaczonych, miejscowe władze powinny przedsięwziąć wszelkie środki potrzebne dla ochrony osób i dla zabezpieczenia przedmiotów uratowanych.

4. Interwencja władz miejscowych będzie mogła mieć miejsce jedynie w celu udzielenia pomocy konsulowi, utrzymania porządku, zabezpieczenia interesów osób biorących udział w akcji ratowniczej, a nie należących do załogi,

ments, un extrait authentique, que les personnes réclamées faisaient réellement partie de l'équipage. Dans les localités où il n'y aurait pas de consul, la demande d'extradition concernant ces personnes pourra être adressée aux autorités locales, en tenant compte des formalités prescrites par le présent alinéa, par le capitaine ou celui qui commande le navire.

3. Sur cette demande, ainsi justifiée, la remise de déserteurs ne pourra être refusée, excepté le cas où le déserteur aurait commis une infraction à terre; dans ce dernier cas l'autorité locale pourra surseoir à la remise jusqu'à ce que le tribunal compétent ait rendu sa sentence et que celle-ci ait reçu pleine et entière exécution. On donnera en outre aux consuls tout secours et toute assistance pour la recherche et l'arrestation de ces déserteurs qui seront conduits dans les prisons de l'Etat et y seront détenus à la demande écrite et aux frais du consulat jusqu'au moment, où ils seront réintégrés à bord d'un navire national ou jusqu'à ce qu'une occasion se présente pour les rapatrier. Si, toutefois, cette occasion ne se présentait pas dans le délai de deux mois à compter du jour de l'arrestation, moyennant un avis donné au consul trois jours à l'avance, lesdits déserteurs seront remis en liberté sans qu'ils puissent être arrêtés à nouveau pour la même affaire.

4. Les officiers, matelots et autres personnes faisant partie de l'équipage ressortissants de l'Etat sur le territoire duquel ils ont déserté (et, en outre, pour la Pologne, les ressortissants de la Ville Libre de Dantzig) sont exceptés des stipulations du présent article.

Article 29.

1. Lorsqu'un navire battant pavillon de l'une des Hautes Parties Contractantes fera naufrage ou échouera sur les côtes, dans un port ou dans la mer territoriale de l'autre Partie, les autorités locales devront en avvertir sans retard le consul, dans la circonscription duquel le sinistre se sera produit.

2. Toutes les opérations relatives au sauvetage des navires qui feraient naufrage ou échoueraient seront dirigées par le consul ou par les autres fonctionnaires consulaires en tant qu'ils y sont autorisés par le consul.

3. En absence et jusqu'à l'arrivée du consul ou de ses délégués, les autorités locales devront prendre toutes les mesures nécessaires pour la protection des personnes et la conservation des objets sauvés du naufrage.

4. L'intervention des autorités locales n'aura lieu que pour assister le consul, maintenir l'ordre, garantir les intérêts des sauveteurs étrangers à l'équipage, assurer l'exécution des dispositions à observer pour l'entrée et la sortie

zapewnienia wykonania obowiązujących przepisów dotyczących wwozu i wywozu uratowanych towarów, jak również w celu zabezpieczenia ogólnych interesów żeglugi.

5. Interwencja władz miejscowych nie może w tych różnych przypadkach dać podstawy do żądania jakichkolwiek opłat i zwrotu kosztów innych, aniżeli te, które spowodowane zostały akcją ratowniczą oraz zabezpieczeniem uratowanych przedmiotów, jak również tych opłat, które w podobnych wypadkach należałyby się od statków krajowych.

6. W razie wątpliwości co do przynależności państwowej statków, które uległy rozbięciu, czynności przewidziane w niniejszym artykule należy być do wyłącznej kompetencji władz miejscowych.

7. Uratowane towary i przedmioty wolne będą od wszelkich opłat celnych, o ile nie wejdą do obrotu wewnątrz kraju.

Artykuł 30.

We wszystkich przypadkach, gdy w umowach pomiędzy armatorami, ładowcami lub ubezpieczającymi nie będzie przepisów odmiennych, awarie, którym uległy na morzu statki jednej z Wysokich Stron Układających się, bez względu na to, czy zawięły one do portu dobrowolnie, czy też na skutek przymusowego schronienia się, będą załatwiane przez ich konsula, o ile w sprawie tych awarii nie są zainteresowani obywatele Państwa przyjmującego lub Państwa trzeciego. W tym ostatnim przypadku, i w braku polubownego układu pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi stronami, uregulowanie awarii należy być do władz miejscowych.

Artykuł 31.

Uprawnienia i czynności konsułów wymienione w niniejszym rozdziale będą mogły być wykonywane również i przez innych funkcjonariuszów konsularnych, o ile zostali do tego upoważnieni przez konsula.

Artykuł 32.

Konsulowie winni zawiadamiać szefa wyższej administracyjnej władzy miejscowej ich siedziby o wszelkich zmianach zachodzących w składzie personelu konsulatu.

ROZDZIAŁ IV.

Postanowienia ogólne i końcowe.

Artykuł 33.

1. Wysokie Strony Układające się zobowiązują się udzielić sobie wzajemnie traktowa-

des marchandises sauvées, ainsi que pour sauvegarder les intérêts généraux de la navigation.

5. L'intervention des autorités locales ne donnera lieu dans ces différents cas, à la perception de taxes d'aucune sorte, ni au remboursement de frais autres que ceux occasionnés par les opérations de sauvetage et la conservation des objets sauvés, et ceux qui seraient dus, en pareil cas, par les navires nationaux.

6. Au cas où la nationalité des navires naufragés serait incertaine, seules les autorités locales seront compétentes quant aux fonctions mentionnées au présent article.

7. Les marchandises et les effets sauvés ne pourront être assujettis au paiement d'aucun droit de douane, à moins qu'ils n'entrent dans la consommation intérieure.

Article 30.

Dans tous les cas, où dans les accords conclus entre les armateurs, chargeurs ou assureurs il n'y aura pas de stipulations contraires, les avaries que les navires de l'une des Hautes Parties Contractantes ont souffertes en mer, sans égard s'ils sont entrés volontairement dans les ports ou par relâche forcée, seront réglées par leur consul, à moins que les ressortissants de l'Etat dans lequel réside ledit consul ou celui d'un Etat tiers, ne soient intéressés dans ces avaries. Dans ce dernier cas, et à défaut de compromis amiable entre toutes les parties intéressées, les avaries devront être réglées par les autorités locales.

Article 31.

Les attributions et les fonctions des consuls mentionnées au présent chapitre pourront être également exercées par les autres fonctionnaires consulaires, en tant qu'ils y sont autorisés par le consul.

Article 32.

Les consuls seront tenus d'informer le chef de l'autorité administrative supérieure de leur siège de tous les changements survenus dans la composition du personnel du consulat.

CHAPITRE IV.

Dispositions générales et finales.

Article 33.

1. Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à s'accorder réciproquement le traitement

nia Państwa najbardziej uprzywilejowanego we wszystkim, co dotyczy praw, przywilejów, immunitetów i uprawnień konsularnych.

2. Jednakowoż żadna z Wysokich Stron Układających się nie będzie mogła powoływać się na dobrodziejstwo klauzuli największego uprzywilejowania i żądać innych lub szerszych praw, przywilejów, immunitetów i uprawnień na korzyść swych funkcjonariuszów konsularnych niż te, których sama udzieliła funkcjonariuszom konsularnym drugiej Wysokiej Strony.

Artykuł 34.

Wszystkie postanowienia niniejszej Konwencji, dotyczące uprawnień przyznanych konsulom w zakresie wykonywania ich czynności, stosują się również do członków przedstawicielstw dyplomatycznych, bez naruszenia ich przywilejów i immunitetów dyplomatycznych, o ile wykonywają oni czynności konsularne. W tym celu szef przedstawicielstwa dyplomatycznego powinien notyfikować Rządowi Państwa przyjmującego nazwiska członków przedstawicielstwa wyznaczonych do pełnienia tych funkcji.

Artykuł 35.

Konwencja niniejsza będzie ratyfikowana i dokumenty ratyfikacyjne zostaną wymienione w Warszawie możliwie najprędzej. Wejście ona w życie dziewięćdziesiątego dnia po dacie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych i obowiązywać będzie od upływu sześciomiesięcznego okresu od daty wypowiedzenia jej przez jedną lub przez drugą Wysoką Stronę Układającą się.

NA DOWÓD CZEGO niżej podpisani, należycie w tym celu upoważnieni, podpisali niniejszą Konwencję i opatrzyli ją swymi pieczęciami.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w Budapeszcie, dnia 24 kwietnia 1936 r.

Marian Zyndram - Kościalkowski m. p.
L. S.

Gömbös m. p.
L. S.

PROTOKÓŁ KONCOWY.

W chwili przystąpienia do podpisania niniejszej Konwencji, pełnomocnicy obu Wysokich Stron Układających się zgodzili się na następujące postanowienia:

Do artykułu 8.

Zwolnienia wymienione w ustępie 2 nie obejmują opłat za świadczenia publiczne tego rodzaju jak kanalizacyjne lub wodociągowe.

de la nation la plus favorisée en tout ce qui concerne les droits, privilèges, immunités et attributions consulaires.

2. Toutefois, aucune des Hautes Parties Contractantes ne pourra invoquer le bénéfice de la clause de la nation la plus favorisée pour réclamer en faveur de ses fonctionnaires consulaires des droits, privilèges, immunités et attributions autres ou plus étendus que ceux accordés par elle-même aux fonctionnaires consulaires de l'autre Haute Partie Contractante.

Article 34.

Toutes les dispositions de la présente Convention concernant les attributions des consuls en matière d'exercice de leurs fonctions s'appliqueront, sans préjudice des privilèges et immunités diplomatiques, également aux membres des missions diplomatiques, au cas où ils exercent des fonctions consulaires. A cet effet, le chef de la mission diplomatique devra notifier au Gouvernement de l'Etat de sa résidence les noms des membres de la mission désignés à ces fonctions.

Article 35.

La présente Convention sera ratifiée et les instruments de ratification en seront échangés à Varsovie aussitôt que possible.

Elle entrera en vigueur le quatrevingt-dixième jour après la date de l'échange des instruments de ratification et produira ses effets jusqu'à l'expiration du délai de six mois après la date de sa dénonciation par l'une ou l'autre Haute Partie Contractante.

EN FOI DE QUOI les soussignés dûment autorisés à cet effet ont signé la présente Convention et l'ont revêtue de leurs cachets.

Fait à Budapest, en double exemplaire le 24 avril 1936.

Marian Zyndram-Kościalkowski m. p.
L. S.

Gömbös m. p.
L. S.

PROTOCOLE FINAL.

Au moment de procéder à la signature de la présente Convention, les Plénipotentiaires des deux Hautes Parties Contractantes sont convenus des dispositions suivantes:

ad article 8.

Ne sont pas compris parmi les exemptions stipulées à l'alinéa 2 les taxes pour les prestations des services publics, telles que les taxes de canalisation ou de conduite d'eau.

Do artykułu 9.

ad article 9.

Zakazy, wymienione w punkcie 3, nie obejmują zakazów natury ekonomicznej, ponieważ Wysokie Strony Układające się miały na względzie wyłącznie zakazy wydane bądź ze względu na bezpieczeństwo wewnętrzne, bądź na zdrowie publiczne lub też dla ochrony dzieł kultury narodowej. To ostatnie ograniczenie nie ma zastosowania do ruchomości wwiezionych przez konsulów lub funkcjonariuszów konsularnych zawodowych.

Ne sont pas compris parmi les prohibitions mentionnées à l'alinéa 3 les prohibitions d'ordre économique, les Hautes Parties Contractantes ayant en vue exclusivement les prohibitions servant les intérêts soit de la sûreté intérieure soit de l'hygiène publique ou bien ceux qui se rattachent à la conservation des oeuvres de la culture nationale. Cette dernière restriction ne s'appliquera pas aux objets mobiliers qui ont été importés par les consuls ou les fonctionnaires consulaires de carrière.

Do artykułu 16.

ad article 16.

Wysokie Strony Układające się zgodziły się podjąć rokowania w celu zawarcia osobnej konwencji dla uregulowania pewnych spraw wzajemnej pomocy w sprawach cywilnych, prawa prywatnego, wymiany aktów stanu cywilnego i uskuteczniania adnotacji w księgach stanu cywilnego.

Les Hautes Parties Contractantes sont tombées d'accord d'entamer des négociations pour la conclusion d'une convention spéciale relative à certaines questions de l'entraide judiciaire en matière civile, de droit privé, d'échange des actes de l'état civil et des annotations à effectuer dans les registres matriculaires.

Do artykułów od 26 do 30.

ad articles 26 à 30.

Postanowienia dotyczące żeglugi nie mają zastosowania do żeglugi rzecznej.

Les dispositions concernant la navigation ne sont pas applicables à la navigation fluviale.

Niniejszy Protokół Końcowy stanowi integralną część Konwencji Konsularnej, podpisanej w dniu dzisiejszym. Zostanie on ratyfikowany i wejdzie w życie jednocześnie z Konwencją.

Le présent Protocole Final fait partie intégrante de la Convention Consulaire signée aujourd'hui. Il sera ratifié et entrera en vigueur en même temps que la Convention elle-même.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w Budapeszcie w dniu 24 kwietnia 1936 roku.

Fait à Budapest, en double exemplaire, le 24 avril 1936.

Marian Zyndram - Kościalkowski m. p.
L. S.

Marian Zyndram-Kościalkowski m. p.
L. S.

Gömbös m. p.
L. S.

Gömbös m. p.
L. S.

Zaznajomiwszy się z powyższą konwencją uznaliśmy ją i uznajemy za słuszną, zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadczamy, że jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona i przyrzekamy, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 29 marca 1937 r.

L. S.

(—) *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów

(—) *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych

(—) *Beck*